בשלמא לדידי דאמינא. דבכל איסורין שבתורה נמי היתר מלטרף אוהיה קשה לר"יו נמי דהיתר מלטרף לאיסור כשאינוי מינו שיש להן

לחכמים להחמיר: ואומר הרמ"ר דלא דמי דחיוב כזית בכדי אכילת

פרס שייך קלת גם מין במינו כיון שהוא אוכל קלת מן האיסור דאם

היה ניכר היה חייב עליו מן התורה כיון דכזית בכדי אכילת פרס

דאורייתא אבל היתר מנטרף לאיסור

לא שייך לעולם בנפישי חולין שאפילו

אם היה ניכר לא היה חייב מן התורה:

יאלא הנח לתרומה בומן הוח

דהאי משרת להיתר מצטרף לאיסור

דילמא ליתן טעם כעיקר [אבל] הש"ם

הפסיק להקשות : ולאביי מעיקרא קשה

ליה האי דרב דימי ואותיב ליה כל

הנך תיובתא. כלומר דאפילו בשאר

איסורי בעינן למימר דהיתר מלטרף

לאיסור: [והדר] אמר ליה ליתן טעם

כעיקר. כלומר ועתה ר"ל דבשום מקום

לא נאמר דהיתר מצטרף לאיסור

ומשני לבתר דשני ליה בן וומייתין

ליה רב דימי ראיותיו [אז] הודה לו

ומקשה לו [מנא] ליה ז מנין לרב דימי

לשום תנא דאתי משרת להיתר מנטרף

לאיסור דילמא ליתן טעם כעיקר: שרה ענבים בו'. כאן אין כתובה

מדברי אביי שלא היה יודע הברייתא

כיון דקא מתמה לעיל וכזית בכדי

אכילת פרס דאורייתא משמע דלדידיה

הוי כזית בכדי אכילת פרס דרבנן וכ״ש

טעם כעיקר דרבנן ומיהו לפי מאי דפרישית גו ניחא: שאין איםורו

איםור עולם. דסתם מירות ל' יום:

ואין איסורו איסור הנאה. דתניא (עירובין

דף כו:) מערבין לנזיר ביין: ויש היתר לאיסורו. שיכול לשאול לחכם אפילו

בימי נזרו: כלאי הכרם (כו') שאיסורן

איסור עולם ואיסורן איסור הנאה.

דכתיב פן תקדש המלאה הזרע ודרשינן ז

פן מוקל אם: והוא הדין לערלה

בשתים. פי׳ הקונטרס שאיסורו איסור

הנאה ואין היתר לאיסורו תוך שלש של

ערלה לא יותרו לעולם ונ"ל⁸ דודאי

איסורו איסור עולם אבל יש היתר

לאיסורו כמו בשנה הרביעית דאחליה

והדר אכליה שיש לו תקנה לפירות

ע"י פדיון כמעשר שני שאע"פ שבאו

מכרסי ערלה וה"ר יום טוב בן הרב

ר' יהודה פירש שיש היתר לחיסורו

שמותר לגרום איסורו כגון לנטוע אילן

אף אם יהיה ערלה משא"כ בכלאי

הכרם וכן מותר לחדם לידור במיר:

הוא דאמר כר' עקיבא. דאית ליה

היתר מנטרף לאיסור לנזיר

בספרים דתניא אלא נראה שכל זה

דרבגן. יי [אלא] ממאי

מו ב מייי

שם הל' יד וופ"כ מאיסו"ב

סט של דוף כי מחוסו כ הל' ג] סמג עשין קלג טוש"ע י"ד סימן שלא

סעיף ב: מיי' פ״ה מהלכות

נזירות הלכה ד:

מו ג מיי שם הלכה ה:

יז ד מיי׳ פ״ט מהלכות מאכלות אסורות הל׳ א

יח ה מיי שם פ״י הלי ז

סמג לאוין קמה טוש"ע י"ד סי" רצו סעיף

א וסי׳ רלו סעיף א:

ים ו מיי שם פ"ט הלכה יו סמג לאוין קמא טוש"ע י"ד סי׳ לא סעיף

סמג לאוין קמ טוש"ע י"ד סי' פז א:

א) פסחים מד., ב) ס"א הא מני רבנן, ג) פסחים מד: שבועות כא: ולעיל לד:ז. שפועות כנו. [נעיל כד.], ד) [עירובין כו:], ה) מכאן שייך לע"ב, ו) צ"ל א"ל, ו) נ"א א"ל אביי, **ה**) נ"א כרבנן,

הגהות הב"ח

(A) גמ' שרה עובים במים וכו' אתה דן לכל 7 איסורין: (ב) שם דלמה והוא דהיכה כזית מיין לחודיה וכי תימל:

הגהות מהר"ב רגשבורג

אום' ד"ה (בעמוד הקודם) אלא לדידך וכו׳ והיה קשה לר״י. תיבות והיה קשה לר״י נמחקו ונ"ב וקשה לדידיה כל"ל. ל"מ: ב] ד"ה אלא וכרי דשני ליה ר"ד וכרי ומקשה ומנין וכו' כנ״ל: ג] ד' שרה ענבים וכו' ומיהו ל מאי דפרישית. נ"ב לעיל לנהי לפריטית. לכ לעיל דף לו ע"ב ד"ה וכזית. א"מ: ד] ד"ה ויש בו וכוי ללרף מפת ומיין כאן הס"ד ואח"כ מה"ד דלמא:

מוסף רש"י

כגוז דנפישי חוליז. והא באון ובביש ווורן. ואמ דאומיב אביי מקופה דנפישי חולין, תיובתא בעלמא היא דקא מותיב, ולעולם הכי זבירה ליה דהיכה דנפים איסורא הוא דאמרינן היתר מלטרף לחיסור (ראמ״ה בשמו). ליתן טעם כעיקר. לעשות טעמו של איסור כעיקרו וממשו (פסחים מד:). ויש בהן. במים טעם יין, חייב. בכזית מהן, והא לאו משום היתר מצטרף לאיסור הוא, אלא משום דאיתעביד ליה כוליה איסור. אבל היתר מלטרף לאיסור לא ילפינן מינה (שם). לכל איסורין שבתורה. שיהא טעמו של שבונור ה. סיסת טענתי סכ איסורין כממשו (שם). שאין איסורו איסור עולם. אלא כמה שפירש .... סתס שלשים יום, וענצים ויין מותרין לו בהנאה, ויש היתר לאיסורי לאיסורו. אף תוך זמן על ידי הפרת חכם (שם). שאיסורן איסור עולם. ורע חטה וחרלן הכל אסור לעולס (שם). והוא הדין לערלה בשתים. ק"ו זה אתה דן לערלה בשתי דרכים, דאיסורו איסור הנאה ואין היתר לאיסורו בתוך שלש, מה שאין כן בנזיר, ואיסור עולם ליכא למימר בה, דלאחר שלש מותרות (שם). ויש בו כדי לצרף כזית. בין פת ויין, חייב. דהיתר מלטרף חייב. דהיתר מלטרף לאיסור נאיסורי נזיר, דילפינן ליה ממשרת וכל .(:שבועות כא:). תפרע (שבועות באו). דאיכא כזית בעינא. ולירוף שייך למיתני משום דנבלע בתוך הפת, והיאך משערין כזית יין, ממלא כלי מפה לפה ומביא זית ונותן לתוכו והיין היוצא הוא כזית

לטעמא וריחא הוא דעבידי חשיבי להו ולא בטלי והוי כמאן דנפישי א: אלא לדידך כו' כי נפישי חולין מאי הוי. הא איכא למיחש דאיכא כזית בכדי אכילת פרס דאורייתא: הנה לתרומה בומן הוה דרבנן. דלא חיישינן ליה לכזית בכדי אכילת פרס: דילמא ליתן טעם כעיקר הוא דאתא. שאם שרה ענבים במים ויש בו טעם יין יהא חייב על הטעם כמו על עיקר הפרי של ענבים. ומקמי דמסיים אביי למילחיה מקדים ליה הש"ם לפרוכי: ולאביי מעיקרא קשיא ליה מאי דקאמר רב דימי. דבנזיר בלחוד הוא דאמרי דהיתר מצטרף לאיסור וקא מותיב ליה אביי דבשאר איסורין שבתורה נמי אמרינן הכי והדר אמר ליה דהכא לאו להיתר מצטרף לאיסור הוא דאתא אלא ליתן טעם כעיקר: **נתר דשני ליה**. רב דימי דבשאר איסורין לא אמרינן היתר מצטרף לאיסור אלא באיסור נזיר בלבד אמר ליה אביי דילמא אפילו לגבי נזיר לא אתא אלא כדי ליתן טעם כעיקר שאם שרה ענבים במים כו': ומה נזיר שחין חיסורו איסור עולם. פשיש היתר לאיסורו לאחר שלשים: ואין איסורו איסור הנחה. שמערבין לנזיר ביין די: ויש היתר לחימורו. בשהיין שנחסר לו עכשיו הותר דו לחחר ל': השחין איסורו איסור עולס. אלא עד ל׳. חהיינו יש היתר לאיסורו אלא שאין איסורו איסור עולם מיירי בגופו ויש היתר לאיסורו שיין זה שאסור לו עכשיו מותר לו לחחר זמן: כלחי הכרם. שעורה וחרלן שחיסורן חיסור עולם יוואיסור הנאה דכתיב (דברים כב) פן תקדש ואמרינן (חולין דף קטו.) פן מוקד אש: וה"ה לערלה בשתים. שאיסורו איסור הנאה ואין היתר לאיסורו אבל אין לומר בה דאיסורו איסור עולם שהרי לאחר ג' שנים הותרה: אמר ליה ההוא מדרבנן. אין ה"נ דמשרת כי אתא ליתן טעם כעיקר ואליבא דרבנן חורבי אבהו כי קאמר אליבא דרבי עקיבא דאמר היתר מלטרף: ודילמת. מיין לחודיה

כזית: וכי סימא אי איכא כזים מיין מאי למימרא. פשיטא דמיחייב: לה מנבילה דאמר מר (ע"ו דף סו:) הראויה לגר קרויה נבילה ושאינה ראויה לגר אינה קרויה נבילה ומותרת דכל דנותן טעם לפגם מותר:

יין, וכן הוא בתוספתא דנזיר פסחים מדו). ואכל כזית מפת ומיין חייב. ופליגי רבנן עליה דלית להו היתר מלטרף לאיסור, ואילו פשט היין בכל הפת לא הוו פליגי רבנן עליה דהא אית להו טעם כעיקר ואתעניד ליה פת גופיה איסור ובהא מיהא פליגי עליה דטעתא דר"ע משום לירוף הוא וא"י לא נשרית כל הפת ביין מלטרף נמי היתר לאיסור לחיבא (שם). לר"ע כו' טעם כעיקר מג"ל. היכא דליכא עיקר אלא טעם כגון שרה ענבים במים (שם). מבשר בחלב. בשר שנמבשל בחלב והבשר בעיניה אלא שטעם החלב נבלע בו (שם). דחידוש הוא. כל איסורו תימה הוא ודבר חידוש שאינו מצוי בינינו בשאר איסורין, לא גמרינן חומרא דידיה

(שם). כלאים גמי. דוגמתן (שם). דאי תרו ליה. שורהו במלב כל היום, שרי. כלומר מותר לשרותו בתוכו ואינו עובר עליו אפילו על אכילתו, דלא אסרה חורה אלא דרך בישול ואפילו יהיב ביה טעמא ומיהו מדרבנן אסור (שם). ומבשיל ליה בשולי אסור. עובר על בישולו ועובר על אכילתו (שם).

לאיסור הכא ליכא למימר הכי דמשום דנפישי חולין ואנן לא אמרינן דהיתר מלטרף לאיסור אלא היכא דנפישא מידי דאיסורא וקא משלים ליה היתרא. והא דפרכינן לעיל ממקפה ומדוכה אף על גב דנפישי חולין מבלין שאני הואיל ומבלין

בשלמא לדידי דאמינא משום דהיתר מצטרף לאיסור כגון דנפישי חולין אלא לדידך דאמרת משום דאיכא כזית בכדי אכילת פרם כי נפישי חולין מאי הוי אמר ליה אהנח לתרומה בזמן הזה דרבנן אמר ליה אביי בממאי דהאי משרת להיתר מצטרף לאיסור הוא דאתא דילמא ליתן מעם כעיקר הוא דאתא ולאביי מעיקרא קא קשיא ליה מאי דקאמר רב דימי וקא מותיב ליה כל הלין תיובתא הדר אמר ליה ליתן מעם כעיקר בתר דשני ליה אמר ליה דילמא ליתן מעָם כעיקר יהוא דאתא "לכדתניא משרת ליתן מעם כעיקר שאם שרה ענבים במים ויש בהן מעם יין חייב ומכאן אתה דן 🐠 כל איסורין שבתורה ומה נזיר שאין איסורו איסור עולם ואין איסורו איסור הנאה ויש היתר לאיסורו עשה בו מעם כעיקר כלאי הכרם שאיסורן איסור עולם ואיסורן איסור הנייה ואין היתר לאיסורן אינו דין שיעשה בו מעם כעיקר והוא הדין לערלה בשתים אמר ליה יההוא מרבנן רבי אבהו כי קאמר לר' עקיבא הי ר' עקיבא אילימא רבי עקיבא דהכא ידתנן רבי עקיבא אומר אפילו שרה פיתו ביין ויש בו כדי לצרף כזית חייב וממאי דילמא (י) הוא דאיכא כזית בעינא וכ"ת מאי למימרא לאפוקי מת"ק דאמר עד שישתה רביעית יין אלא רבי עקיבא דברייתא דתניא רבי עקיבא אומר נזיר ששרה פתו ביין ואכל כזית מפת ומיין חייב אמר ליה רב אחא בריה דרב אויא לרב אשי לרבי עקיבא דקא מוקים ליה להאי וכל משרת להיתר מצמרף לאיסור ליתן מעם כעיקר מנ"ל יליף מבשר בחלב לאו מעם בעלמא הוא יואסור הכא נמי לא שנא ורבנז מבשר בחלב לא גמרינן דחידוש הוא מאי חידושיה אילימא דהאי לחודיה והאי לחודיה שרי ובהדי הדדי אסור כלאים גמי האי לחודיה שרי והאי לחודיה שרי "ובהדי הדדי אסור אלא ידאי תרו ליה כולי יומא בחלבא שרי ומבשיל ליה בשולי אסור ורבי

> הוא דקא בעי דליהוי ביה מובלע בפת לאפוקי מדת"ק. דאמר אינו חייב עד שישתה רביעית יין אתא ר' עקיבה: אלה ר' עקיבה דברייתה דתניה כו': ס [מגיעולי עובדי כוכבים]. דאמרה תורה בכלי מדין [במדבר לא] כל דבר אשר יבא באש וגו' ואמאי והא ליכא בהו אלא טעם איסור שנתבשל בהן אלא למימרא דאיסור דנותן טעם כעיקר: דהא כל החורה כולה נותן טעם לפגם מותר. דגמרי׳

ממשרת וההיא דדריש ממשרת ליתן טעם כעיקר רבנן היא: ומיין: בו בדי לצרף בזית חייב. היה סבור הפירוש ללרף מפת ומיין: דו דילמא מיין לחודיה. ודוקא שיש בו כזית יין בלוע בתוך הפת ולריך לירוף לאוספו יחד לפי שהוא בלוע:

ובי תימא מאי למימרא. פירוש דחי טעם כעיקר חתח לחשמועינן בשאר איסור נמי: לאפוקר מת"ק דאמר עד שישתה יעית יין. ור' עקיבא אשמועי' בנזיר לומר דחייב בכזים: אלא ר"ע דברייתא. דמפרש בה בהדיה מפת ומיין מעתה גם

ולרבי במתני׳ פי׳ הכי: שעם בעיקר מגדיה. ואם תאמר ודילמא לית ליה ויש לומר דודאי אי לא דשמעינן מקרא אחרינא טעם כעיקר לא הוה מוקי משרת להיתר מצטרף לאיסור דטפי הוה מסתבר לאוקמי משרת ליתן טעם כעיקר 🕫 [כיון] דיש באיסור עלמו כזית אלא שאינו בעין אלא טעמו משום הכי בעי מאיזה קרא נפקא ליה: מגיעולי

עקיבא נמי בשר בחלב חידוש הוא אלא

נוסחת הריב"ן

לו דנפישי מידי דאיסורא: נ] לפי שיש: ג] שיין זה שאסור לו כוי: ד] הומר לו: הז בכ"י כמוב כאו גליוו ליתא בכ"י: ז] ואיסורן איסור הנאה: חז וכי האמר כ׳ אבהו דכי אתא ליה משרת להיתר מלטרף לאיסור אליבא דר"ע : יוכ

הגהות התוספות 1. ל"ל והיה קשה לר"י דלדידיה כו'. 2. ל"ל בשאינו. 3. ל"ל להחמיר במין במינו.
4. ל"ל כדי להקשות.
5. מיבות מנא ליה נמחק. נ"ל דמנן. 7. (קידושין
ל"ל דמנן. 7. (קידושין
נו:). 8. דבריהם חסרים
וכל"ל אבל אין איסורו איסור מולם שלאחר ג' הוא מוחר נלא נראה לר"ח דמ"מ פרי של ערלה לא הותר לעולם של ערלה לא הותר לעולם ונ"ל דודאי כו'. 9. ל"ל מכח.

פי' הרא"ש

בשלמא לדידי דאמינא היתר מצטרף לאיסור⁽⁾ אלא ברובן אסור או . בשניהם שויז : הנח לתרומ׳ בזמן הזה דרבנן. ואפי׳ תבואת דגן הלכך תלינן לקולא: דלמא ליתו טעם ייית, יינא דיתן טעם כעיקר. ליתן טעמו של איסור כעקרו ממשו כדמפרש ואזיל. שרה פתו ביין ויש בו טעם יין אלא שהתלמוד הפסיק באמצע דבריו והקשה לו דאביי מעיקרא הוה קשיא ליה אהא דקאמר רב דימי דמשרת אתי להיתר מצטרף לאיסור ודוקא בנזיר אבל שאר אסורים שבתורה לא גמרי' מנזיר ומותיב לה הלין תיובתא ובעי לאוכוחי דבשאר אסורי' נמי היתר מצטרף אני... לאיסור ³) אלא מוקמ קרא לטעם כעיקר. ומשני בתר דשני ליה דרב דימי בות ישני ליה ידב דימי ודחה תשובותיו. חזר והקשי לו משום דלשון ג) תנא אתי משרת להיתר לטעם כעיקר ויש בו טעם ייז חייב עליו בכזית ולא

משטם היתר מצטרף. לא ילפי׳ מיניה. שאין אסורו איסור עולם אלא כמו שפירש ואם סתם לי יום ויין וענבים מותרים לו בהנאה דתנן לאיסור לא ילפי׳ מיניה. שאין אסורו איסור עולם אלא כמו שפירש ואם סתם לי יום ויין וענבים מותרים לו בהנאה דתנן מערבין לנויר ביין. ריש היתר לאיסורן אפי׳ תוך זמנו ע״י התרת חכם. כלאי הכרם. אם זרע חסה ושעורה וחרצן אסורים בהנאה לעולם. וה״ה בערלה בשתים. בב׳ דרכים דאיסורו איסור הנאה ואין היתר לאיסורו בתוך ג׳ שנים ואיסור עולם ליכא למימר בה דלאחר ג׳ מותרת. רבי אבהו דאמר כר׳ עקיבא דשמע״ דהיתר מצטרף לאיסור. ודלמא מיין לחודיה דרקא בשיש כזית בלוע בתוך הפת וצירוף שייך למתני ביה משום דנבלע בתוך הפת אם יש בו כדי לצרף מפת ומיין חייב. אלמא שמעי ליה צרוף בהדיא ורבנן פליגי עליה דלית להו היתר מצטרף לאיסור. דאילו פשט טעם היין בכל הפת לא הוו פליגי עליה רבנן דהא אית להו טעם כעיקר: מנא ליה היכא דליכא כזית עיקר אלא טעם דמסתבר דאי לאו דשמעי׳ ליה :מקרא אחריתא טעם כעיקר הוה מוקי למשרת לטעם כעיקר ולא להיתר שאין בו טעם איסור שיצטרף עם האיסור

א) נראה דל"ל היתר מצטרף לאיסור כגון דנפישי חולין דהיתר מצטרף לאיסור אינו אלא וכו": ב) אולי ל"ל והדר אמר דלאו להיתר מצטרף לאיסור הוא דאתא אלא מוקמינן וכר': ג) נראה דל"ל והקשה לו דמנין לו דלשום סנא דאת משרת להיתר וכר':